

ΙΡΕΝΑ ΚΑΡΑΦΥΛΛΗ

Οι Σπόροι
της Μοίρας

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: THE LOTUS EATERS
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οι δρόμοι της Μοίρας**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ιρένα Καραφύλλη
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Έφη Τσιρώνη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Κυριάκος Αθανασιάδης
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Ράνια Καραφύλλη
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Ιρένα Καραφύλλη, 2010
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2010

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2010, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-453-732-7

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μανρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΙΡΕΝΑ ΚΑΡΑΦΥΛΛΗ

Οι Σρόμοι
της Μοίρας

Μετάφραση:
Έφη Τσιρώνη

*Για τον Πολ Γουότερς
και
για την κόρη μου, Ράνια*

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Όλοι οι τόποι, τα καταλύματα, οι οργανισμοί και οι εμπορικές επιχειρήσεις που αναφέρονται στο βιβλίο υπήρχαν όταν αυτό γράφτηκε, αν και κάποια ίσως έχουν υποστεί αλλαγές. Η *Quinta de Sao Cristorao* είναι προϊόν φαντασίας, αλλά η περιγραφή της βασίζεται σε παρόμοιες εξοχικές κατοικίες του Φουντσάλ. Το ξενοδοχείο *Eastern and Oriental (E&O)* στην Πενάνγκ έκλεισε προσωρινά το 1997 για να ανακαινιστεί. Όλοι οι χαρακτήρες, με την εξαίρεση του Αρσένιο στη Μαδέρα, είναι επινοημένοι.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

1

Δεν είχα ιδέα ποιος ήταν.

Δεν είχα ιδέα κι ούτε τρόπο να μάθω – όχι από το αινιγματικό φωνητικό μήνυμά του, και σίγουρα όχι από τις τρεις άκακες πλην εξοργιστικές λέξεις που προβάλλονταν με πράσινα φωσφορίζοντα γράμματα στην οθόνη της συσκευής μου: «ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΜΠΕΛ».

Υπήρχε και μια ημερομηνία: «25 Νοεμβρίου 1996», μια υγρή μέρα στο τέλος του φθινοπώρου, με τον αέρα να μυρίζει μούστο και φύλλα που καίγονταν και επαπειλούμενο χιόνι, και τα γυμνά δέντρα να θυμίζουν γέρους αμυνόμενους ενάντια στην επίθεση αόρατων ληστών.

Τουλάχιστον έτσι μού φαινόταν εμένα τότε. Ίσως η εντύπωση να οφειλόταν στο γεγονός ότι είχα μόλις επιστρέψει από μian επίσκεψη στον άρρωστο παππού μου, στο Τορόντο. Το τηλεφωνικό μήνυμα είχε καταγραφεί έξι ώρες πριν να γυρίσω σπίτι.

Σπίτι ήταν το Μόντρεαλ. Είκοσι δύο Μαΐων εκείνη τη χρονιά, είχα μόλις αποφοιτήσει με διάκριση από τη σχολή της Αγγλικής Φιλολογίας και βρισκόμουν καθοδόν για τις μεταπτυχιακές σπουδές μου στο Πανεπιστήμιο Μαγκίλ.

Ή μάλλον, έτσι *λογάριάζα* να κάνω. Η γνωριμία μου με το τυχαίο της ζωής είχε μόλις ξεκινήσει: μόλις είχα αρχίσει να ψυχανεμίζομαι ότι υπήρχαν κάποιοι πολύ σοβαροί τομείς της στους οποίους η άρτια μόρφωσή μου δεν είχε και πολύ μεγαλύτερη χρησιμότητα από ένα απολυτήριο νηπιαγωγείου. Η αλήθεια ήταν ότι, παρά τις λαμπρές ακαδημαϊκές επιδόσεις μου, δε διέθετα και πολλά προσόντα: προσόντα, δηλαδή, που να είναι χρήσιμα έξω από τον ακαδημαϊκό μικρόκοσμο στον οποίο επιθυμούσα διακαώς να μετοικήσω, τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια. Αντ' αυτού, νά που βρισκόμουν τώρα εδώ, να πηγαينوέρχομαι ασταμάτητα στο άδειο, όλο τριξίματα σπίτι μου, παίζοντας και ξαναπαίζοντας στον τηλεφωνητή το μήνυμα ενός παντελώς άγνωστου μου άντρα. Νά που δεν έκανα άλλο τίποτε απ' το ν' ακούω ξανά και ξανά τη μελωδική φωνή του, την εξωφρενική κοινοτοπία των μαγνητοφωνημένων λόγων του.

Το μήνυμα περιλάμβανε και ένα όνομα – Σεμπαστιέν κάτι, με το επίθετο να έχει πνιγεί από τον ήχο μιας αναγγελίας πτήσης. Τηλεφωνούσε από το αεροδρόμιο, με πληροφορούσε ο άντρας, έχοντας ήδη δοκιμάσει να επικοινωνήσει άλλες δύο φορές από τον Κόλπο Τζέιμς, αποφασίζοντας παρ' όλ' αυτά να κάνει μια τελευταία δοκιμή προτού μπει στο αεροπλάνο που θα τον μετέφερε σπίτι του.

Δεν έλεγε πού ήταν αυτό, αν και η άρθρωση υποδείκνυε Γαλλία, ή ίσως Βέλγιο. Μιλούσε αρκετά καλά αγγλικά, η προφορά του ήταν σέξι, η φωνή του φιλική και γεμάτη αυτοπεποίθηση. Το μήνυμα είχε ως παραλήπτη την Πόπη Λίτουιν. Ο αποστολέας ήλπιζε ότι η Πόπη ήταν καλά και ότι χαιρόταν που είχε επιστρέψει στη βάση της. Ευχόταν επί-

σης οι δρόμοι τους να ξανασυναντιόντουσαν πολύ σύντομα.

Au revoir, είπε. Εις το επανιδείν... Κι έπειτα έκλεισε το τηλέφωνο και μπήκε στο αεροπλάνο για τον όποιο προορισμό του. Ο άγνωστος έφυγε, αφήνοντάς μου μονάχα τη βαθιά, μελωδική φωνή του, μαγνητοφωνημένη σ' ένα εντελώς άχρηστο μήνυμα που θα εξακολουθούσα να παίζω και να ξαναπαίζω τις επόμενες μέρες, σαν αποκαμωμένο, πεισματάρικο λαγωνικό που αναζητάει φουρκισμένο τη λανθάνουσα καθοδηγητική ένδειξη, το καλά κρυμμένο χνάρι που του 'χε ξεφύγει.

Και, ναι, έμελλε να παθιαστώ περισσότερο κι από επαγγελματία ντετέκτιβ: έναν ντετέκτιβ, ωστόσο, σε ριψοκίνδυνη, απρόβλεπτη αποστολή. Η Πόπη – Πηνελόπη – Λίτουνι ήταν η μητέρα μου. Ταξιδιωτική δημοσιογράφος στο επάγγελμα, είχε φύγει στο τέλος της άνοιξης από το Μόντρεαλ με προορισμό την Ευρώπη και σκοπό να ερευνήσει το θέμα του βιβλίου που σχεδίαζε να γράψει. Αυτό μού είχε πει φεύγοντας, και δεν είχα λόγο να την αμφισβητήσω. Τουλάχιστον όχι ακόμα.

Στο αεροδρόμιο Μίραμπελ, με είχε σφίξει στην αγκαλιά της υποσχόμενη να επιστρέψει έγκαιρα για την τελετή της αποφοίτησής μου και για το πάρτι του αρραβώνα μου που θα ακολουθούσε. Μου είχε πει αντίο κι ύστερα μου 'χε κουνήσει χαρούμενα το χέρι και μου 'χε στείλει ένα φιλί – ένα τελευταίο, παιχνιδιάρικο φιλί – από την πύλη ασφαλείας.

Μετά, είχε χαθεί από τα μάτια μου. Για να μη γυρίσει ποτέ σπίτι.

2

Ο Απρίλης είναι ο σκληρότερος μήνας.

Δεν υπήρχε καμιά ένδειξη ότι εκείνη την εποχή η μητέρα μου διάβαζε Τ.Σ. Έλιοτ, αλλά η βαρυσήμαντη απόφαση στην οποία έμελλε να καταλήξει εκείνο τον συγκεκριμένο μήνα έδινε μιαν ιδέα για την απόγνωση που πρέπει να ένιωθε όταν η άνοιξη κατέφθασε στο Μόντρεαλ, μαγεύοντας το παγωμένο τοπίο αλλά αφήνοντας την ίδια αποκλεισμένη στη δική της, συναισθηματικά έρημη χώρα. Ένα ζεστό, γλυκό πρωινό, ολομόναχη στο σπίτι, η μητέρα μου έχασε το δρόμο της, τυφλωμένη, θαρρείς, από κάποια μαινώμενη εσωτερική καταιγίδα.

Η μέρα ξεκίνησε όπως και κάθε άλλη. Η Πόπη έκανε το ντους της και πήρε το πρόγευμά της. Διάβασε την πρωινή εφημερίδα και γέμισε το πλυντήριο των πιάτων. Έγραψε μια επιταγή και απάντησε στο τηλέφωνο και καθάρισε το νιπτήρα του μπάνιου, κι ύστερα, σαν άλλη δραματική κινηματογραφική ηρωίδα παραδομένη στην τρέλα της στιγμής, έτρεξε στο ντουλάπι του φαρμακείου κι άρπαξε από μέσα τα υπνωτικά της χάπια. Έτσι το φανταζόμουν ανέκαθεν, αν και, απ' όσο ξέρω, η μητέρα μου είχε παραμείνει

συγκρατημένη και ήρεμη όσο και μια γυναίκα που παίρνει την καθημερινή βιταμίνη της. Δεν ξέρω αν εκείνη την ημέρα μπήκε στον κόπο να την πάρει. Ξέρω, πάντως, ότι η Πόπη άλλαξε ένα ταμπόν, ότι λούστηκε και ότι βούρτσισε τα δόντια της. Κανονικά, μετά απ' αυτά θα έπρεπε να 'χε κατέβει να δουλέψει όπως συνήθως στο κάτω πάτωμα, όπου βρισκόταν το γραφείο της· για κάποιο λόγο, όμως, εκείνη κατέληξε να βγει από το μπάνιο και να πάει κατευθείαν στην κρεβατοκάμαρά της. Να ξαπλώσει στο διπλό κρεβάτι της. Κρατώντας σφιχτά στη χούφτα της το διαφανές φιαλίδιο με τα λιλιπούτεια Antivan της.

Την επόμενη επινοημένη σκηνή την έχω παίξει εκατοντάδες φορές στο μυαλό μου: η μητέρα μου ανοίγει το πλαστικό μπουκαλάκι, βγάζει διστακτικά από μέσα ένα και μοναδικό χάπι, διστάζει, ίσως, ζυγιάζοντας το δραστικό μέτρο που ετοιμάζεται να πάρει, κι ύστερα βγάζει τρέμοντας και δεύτερο και τρίτο χάπι. Μετά, σε μια έκρηξη αποφασιστικότητας, αναποδογυρίζει το μπουκαλάκι στην παλάμη της και χώνει στο στόμα της μια ολόκληρη χούφτα χάπια, όπως θα 'κανε ένα λαιμαργο παιδί μ' ένα κουτί καραμέλες Σμάρτις. Στο κομοδίνο της υπήρχε ένα ποτήρι του νερού – η μητέρα μου είχε φροντίσει να το ακουμπήσει πάνω στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού *Ατλάντικ Μάνθλι*. Πρέπει να είχε πιει το νερό για να μπορέσει να καταπιεί τα χάπια. Μια γυναίκα που διέθετε αρκετή προνοητικότητα ώστε να ανησυχεί για νερολεκέδες, είχε άραγε το δικαίωμα να στοχάζεται πάνω στο τέλος της ζωής της; Εμένα με είχε σκεφτεί καθόλου; *Είχε σκεφτεί καθόλου; Είχε κοιτάξει στο ηλιόλουστο παράθυρο; Είχε δει την ανθισμένη μηλιά απέξω;*

Δεν ξέρω. Το μόνο που ξέρω είναι ότι, για τους δικούς της λόγους, η Πόπη ξανάκλεισε προσεκτικά το άδειο πλαστικό φιαλίδιο, το ξανάβαλε στο κομοδίνο, κι ύστερα χώθηκε κάτω από τα σκεπάσματα για να πεθάνει, έτσι όπως είχε κάνει πριν από χρόνια η άρρωστη γάτα μας, που τη βρήκαμε νεκρή μέσα σ' ένα καλάθι με φρεσκοπλυμένα ρούχα.

Απίστευτο, αλλά η Πόπη δεν πέθανε. Για την ακρίβεια, την έσωσε κάτι πέρα για πέρα κοινότοπο: η δική μου αδιόρθωτη αφηρημάδα. Είχα ξεχάσει μια εργασία για τον Τσόσερ, την ολοκλήρωση της οποίας είχα πληρώσει μ' ένα ξεγυρισμένο ξενύχτι το προηγούμενο βράδυ. Η εργασία έπρεπε να παραδοθεί εκείνο το μεσημέρι, οπότε υπέμεινα μισοκοιμισμένη το πρωινό μου μάθημα, και μετά, στην ώρα του μεσημεριανού διαλείμματος, πήρα το ποδήλατό μου και πήγα σπίτι να την πάρω και να ξαναγυρίσω στο κέντρο της πόλης, όπου βρισκόταν το πανεπιστήμιο.

Στο σπίτι επικρατούσε ησυχία, αλλά αυτό δεν ήταν ασυνήθιστο. Υπέθεσα ότι η μητέρα μου είχε βγει για δουλειές. Στη διπλανή αυλή έπαιζαν παιδιά: το παιχνιδιάρικο γάβγισμα ενός σκύλου ακουγόταν απ' τ' ανοιχτά παράθυρα. Ήταν η τελευταία μέρα του Απριλίου και οι ετήσιες φορολογικές δηλώσεις περίμεναν στην είσοδο, μέσα στους παραφουσκωμένους φακέλους τους, έτοιμες να ταχυδρομηθούν. Ανέβηκα τρέχοντας τα σκαλιά που οδηγούσαν στο επάνω πάτωμα, σκεπτόμενη ότι η Πόπη πρέπει να είχε ξεχάσει να τις πάρει φεύγοντας από το σπίτι. Η προθεσμία για την υποβολή τους έληγε στις 13 Απριλίου. Αποφάσισα να τις ταχυδρομήσω εγώ, να τη γλιτώσω από τον κόπο να ξαναβγεί.

Ομολογώ ότι η σκέψη –αυτό το ξαφνικό ενδιαφέρον–

δεν ήταν του χαρακτήρα μου. Εκείνη την ημέρα, όμως, ήμουν ευχαριστημένη: ικανοποιημένη με την εργασία μου, χαρούμενη για τον λαμπρό ανοιξιάτικο καιρό. Ο χειμώνας ήταν βαρύς, μα είχε πια τελειώσει. Περνούσα βιαστικά έξω από την κρεβατοκάμαρα της μητέρας μου, πηγαίνοντας στο δωμάτιό μου, ανυπομονώντας να πάρω στα χέρια μου την εργασία, όταν το βλέμμα μου έπεσε μηχανικά στο κρεβάτι της μητέρας μου. Σταμάτησα απότομα. Σταμάτησα και οπισθοχώρησα προς το υπνοδωμάτιο της Πόπης, συνοφρυωμένη αλλά όχι τρομαγμένη. Όχι ακόμα.

«Πόπη;» Η μητέρα μου δεν κοιμόταν ποτέ στη διάρκεια της ημέρας – δεν την είχα δει ποτέ μου να το κάνει. «Είσαι καλά, μαμά;»

Φαινόταν κοιμισμένη. Το μέτωπό της ήταν λίγο ιδρωμένο, το δεξί της χέρι έξω από το φωτεινό κοραλλί σκέπασμα. Σκέφτηκα ότι πρέπει να ήταν άρρωστη για να κοιμάται μια τόσο εκπληκτική, ηλιόλουστη μέρα. Το φως του ήλιου κατέκλυζε κυριολεκτικά το δωμάτιο. Ένα και μοναδικό ανθισμένο κλαδί μηλιάς έθαλλε μέσα σ' ένα βενετσιάνικο βάζο.

Κάθισα στην άκρη του κρεβατιού και μίλησα σιγανά: «Πόπη;...» Δεν πήρα απάντηση. Η αναπνοή της μητέρας μου ακουγόταν ασυνήθιστα εργώδης. «Να σου φέρω τίποτα, μαμά; Πριν γυρίσω στο μάθημα;»

Σιωπή. Το είδος της σιωπής που σε κάνει να νομίζεις ότι ο αέρας γύρω σου πάλλεται με χθόνια, απειλητική βαρύτητα.

Άφησα το βλέμμα μου να πλανηθεί νωχελικά στο δωμάτιο: στο ξεθωριασμένο μπλουτζίν της που ήταν πεταμένο πάνω στην κουνιστή πολυθρόνα, στα απρόσεχτα

βγαλμένα μοκασίνια. Για κάποιο λόγο, αυτά τα παλιά, μαύρα μοκασίνια, που κοιτάζονταν αμίλητα πάνω στο πατάκι του κρεβατιού, έκαναν την καρδιά μου να σφιχτεί. Αλλά ήταν το κλαδί της μηλιάς αυτό που έστρεψε εντελώς ξαφνικά τις σκέψεις μου στο θάνατο – το γιατί, ακόμα δεν το έχω καταλάβει.

Αισθάνθηκα το μυαλό μου ν' ανοίγει στα δυο. Άρπαξα τη μητέρα μου απ' τους γυμνούς ώμους της κι άρχισα να την κουνάω, στην αρχή μαλακά, κι έπειτα πιο δυνατά, νιώθοντας τ' ακροδάχτυλά μου να μυρμηγκιάζουν, το κύμα της ναυτίας ν' ανεβαίνει στο λαρύγγι μου και να γεμίζει το στόμα μου με πανικό.

«Πόπη... Ξύπνα! Μαμά!» είπα, εξακολουθώντας να ταρακουνάω το κάθιδρο, κωματώδες σώμα της. «Μ' ακούς, μαμά; Ξύπνα! Ξύπνα, μανούλα μου, σε παρακαλώ. Σε παρακαλώ!»

Όρμησα στο τηλέφωνο και πληκτρολόγησα φρενιασμένα τον αριθμό των Πρώτων Βοηθειών. Έξω, τα παιδιά των γειτόνων εξακολουθούσαν να παίζουν ξεφωνίζοντας. Το σκυλί εξακολουθούσε να γαβγίζει. Μόνο τότε πρόσεξα το αποχαιρετιστήριο σημείωμα της Πόπης, που αναπαύοταν κάτω από ένα χάλκινο αγαματίδιο, φιλοτεχνημένο από κάποιον Έλληνα ξάδερφο.

«Δεν μπορούσα να απλοποιήσω τον εαυτό μου», είχε γράψει η ταλανισμένη μητέρα μου, απηχώντας ένα παρόμοιο σημείωμα σ' ένα βιβλίο του Τουργκένιεφ. Ήμασταν κι οι δυο βιβλιοφάγοι – είχαμε αυτό το κοινό, αλλά όχι πολλά περισσότερα. Για να πω την αλήθεια, τον τελευταίο καιρό τσακωνόμασταν συνέχεια. Προφανώς, η Πόπη είχε γράψει το σημείωμα χωρίς να ξέρει ότι θα επέστρεφα μέ-

σα σε λιγότερο από τρεις ώρες – τι εννοούσε όμως;... Τι ακριβώς εννοούσε; Κι αν εκείνο το απόγευμα τύχαινε να έχω μάθημα Αμερικανικής Λογοτεχνίας ή Σαίξπηρ; Κι αν η εργασία για τον Τσόσερ δεν έπρεπε να παραδοθεί εκείνο το μεσημέρι;...

Ήταν η πρώτη –η μοναδική– φορά που η διαβόητη αφηρημάδα μου θα αποδεικνυόταν πραγματική ευλογία. Αλλά δεν τηλεφώνησα στο Γκντανσκ για να το πω στον πατέρα μου.

Υποπευόμουν ότι η απόπειρα αυτοκτονίας είχε να κάνει περισσότερο με το διαζύγιο των γονιών μου παρά με μένα: η Πόπη, όμως, με ikéteψε να μην το πω στον Φέλιξ, κι έτσι δεν το έκανα. Απλώς, προσπάθησα να πείσω τον εαυτό μου ότι η μητέρα μου δεν ήταν απ' τις γυναίκες που θα εξακολουθούσαν να προσπαθούν ν' αυτοκτονήσουν. Από την άλλη μεριά, ούτε ήταν απ' αυτές που εύκολα τις φαντάζεσαι να δοκιμάζουν έστω και μία φορά την αυτοχειρία. Ανέκαθεν φαινόταν δυνατή, γεμάτη ενέργεια και αποφασιστικότητα: παρ' όλ' αυτά, το σημείωμά της υποδείκνυε ότι η θάλασσα μέσα της ήταν πολύ πιο αγριεμένη απ' όσο είχα μπορέσει ποτέ μου να διανοηθώ.

Εντέλει, η μητέρα μου θα μ' ευχαριστούσε που της έσωσα τη ζωή. Θα μ' ευχαριστούσε, αλλά θα αρνούνταν κατηγορηματικά να συζητήσει μαζί μου τους λόγους που την είχαν σπρώξει σ' αυτή την απονενοημένη απόπειρα.

Άρχισα να βλέπω εφιάλτες. Κι αρνιόμουν να βγω από το σπίτι μέχρι να μου υποσχεθεί –να μου υποσχεθεί– ότι δε θα το ξανάκανε! Η Πόπη μεμόφταν τους ανθρώπους που δεν κρατούσαν τις υποσχέσεις τους, γι' αυτό κι εγώ –αφελώς, ίσως– ένιωσα καθησυχασμένη όταν με κοίταξε ίσια

στα μάτια και μου χαμογέλασε μ' εκείνο το υπέροχο, αιγιματικό χαμόγελό της.

«Σ' το υπόσχομαι, αγάπη μου», μου είπε, χαϊδεύοντας λυπημένα το πρόσωπό μου.

Ήμουν σίγουρη ότι το εννοούσε. Ήξερα ότι, δύο μέρες μετά την απόπειρα αυτοκτονίας της, η μητέρα μου είχε επισκεφθεί τον οικογενειακό μας γιατρό και είχε γυρίσει σπίτι με μια γερή προμήθεια Prozac.

Τα έπαιρνε όμως; Μου είπε ότι ναι, και την πίστεψα. Και, παρότι ποτέ μου δεν κατάφερα να διαγράψω εντελώς από το μυαλό μου εκείνη την οδυνηρή εικόνα της Πόπης σε κωματώδη κατάσταση, έμαθα σιγά-σιγά να στρέφω τις σκέψεις μου αλλού, όπως κάνεις όταν, στην τελευταία μέρα των καλοκαιρινών σου διακοπών, πηγαίνεις για το αποχαιρετιστήριο μπάνιο μόνο και μόνο για να βρεις τη θάλασσα γεμάτη τσούχτρες.

Η απωθημένη εικόνα έκανε ξανά την ύπουλη εμφάνισή της στο μυαλό μου μόνο όταν η Πόπη απέτυχε να κάνει τη δική της αναμενόμενη εμφάνιση στο σπίτι. Χωρίς αυτήν, οι εβδομάδες κυλούσαν αργά και σιωπηλά, κι εγώ απέκτησα τη συνήθεια να τριγυρίζω στη γειτονιά, κοιτάζοντας τις φυλλωσιές των σφενταμιών ν' αλλάζουν σε χρυσοκόκκινες, παρακολουθώντας τα πεσμένα φύλλα να χορεύουν πάνω από τα πεζοδρόμια και να δημιουργούν ξερούς, όλο συριγμό στροβίλους. Σύντομα, από τα δέντρα δεν είχαν μείνει παρά στεγνοί, ανυπεράσπιστοι σκελετοί που ύψωναν το ανάστημά τους πάνω από δαρμένους δρόμους, σε μια πόλη που περίμενε στωικά την προέλαση του χιονιού, αλλά που, αντί γι' αυτό, μαστιγωνόταν από ατέλειωτη βροχή. Μπορούσε άραγε κάπου, σε κάποια άγνωστη ακτή ή

όχθη, η μητέρα μου να είχε ξεχάσει την υπόσχεσή της; Κάποτε μου είχε πει ότι, ταξιδεύοντας ανά τον κόσμο, συχνά ένιωθε ν' αλλάζει υπόσταση, να γίνεται μια άλλη – ότι ένας από τους λόγους για τους οποίους λάτρευε τόσο πολύ τα ταξίδια ήταν και η ψευδαίσθηση που της έδιναν ότι στη δική της ζωή αναλογούσαν περισσότερα από ένα πεπρωμένα.

Μήπως όμως πίστευε ότι το πεπρωμένο της ήταν να πεθάνει ολομόναχη, μακριά από το σπίτι της, χωρίς καν ένα σημείωμα στο ένα και μοναδικό παιδί της, στην ίδια της την κόρη;

Η πιθανότητα δεν έπαψε να μου στήνει ενέδρα όλο το φθινόπωρο. Στα τέλη Νοεμβρίου, πήρα το τρένο για να επισκεφθώ τον παππού μου στο Τορόντο. Επέστρεψα ένα κυριακάτικο βράδυ, παράλογα αιφνιδιασμένη που βρήκα τα παράθυρα και των δύο ορόφων του σπιτιού μας να με κοιτάζουν κατάμαυρα, χωρίς ζωή. Απέξω, το σπίτι μού θύμιζε πτώμα με ορθάνοιχτα, τυφλά μάτια. Έβλεπα τι συνέβαινε – στο σπίτι, σε μένα –, δεν μπορούσα όμως να το σταματήσω, όπως δεν μπορούσα να σταματήσω τις συχνές φθινοπωριατικές βροχές ή το επαπειλούμενο χιόνι.

Διέσχισα το δρομάκι του κήπου, ξεκλείδωσα την εξώπορτα κι έβγαλα τις μπότες μου στο χολ της εισόδου. Μετά, μπήκα μέσα κι άναψα τα φώτα –άναψα όλα τα φώτα–, έβγαλα το παλτό μου, άνοιξα το ραδιόφωνο και πήγα στην τουαλέτα. Ο καθρέφτης του μπάνιου με έφερε αντιμέτωπη με μιαν ωχρή, ακαθόριστα γνώριμη ξένη, μια νέα γυναίκα που ολοφάνερα βρισκόταν στο κατώφλι κάποιας σοβαρής κρίσης.

Έτρεξα στο τηλέφωνο να πάρω τον αρραβωνιαστικό μου. Ν' ακούσω μηνύματα.

3

Ο Υπαστυνόμος Β' Πιέρ Ο'Μπράιεν ήταν το είδος του άντρα που η μητέρα μου θα χαρακτήριζε ως «κρεμανταλά» – ένας σωματώδης μεσήλικας με χοντρά χαρακτηριστικά, αραιά καστανά μαλλιά και δυνατά χέρια που θύμιζαν κουπιά. Την πρώτη φορά που αντίκρισα τον Ο'Μπράιεν μου φάνηκε ακαθόριστα γνώριμος: έμοιαζε, συνειδητοποιήσα τελικά, με τον ηθοποιό Γουόλτερ Ματάου. Η βολβοειδής μύτη και τα πεσμένα βλέφαρα έδιναν στη φυσιογνωμία του υπαστυνόμου μian άκακη, σχεδόν κωμική νότα – κάτι που ήταν μια μάλλον ευχάριστη έκπληξη για μένα, έπειτα από τον καταγισμό του μυώδους, επιθετικού ανδρισμού των νεότερων αστυνομικών που είχα αναγκαστεί να υποστώ όλο τον προηγούμενο μήνα.

Ο επιθεωρητής Λεβασέρ με είχε επισκεφθεί ένα ανεμοδαρμένο βράδυ του Οκτωβρίου, μετά από την κλήση του αρραβωνιαστικού μου: είχε τηλεφωνήσει στην αστυνομία για να δηλώσει ότι τα ίχνη της μέλλουσας πεθεράς του αγνοούνταν. Ο Ίαν ήταν αυτός που έκανε το τηλεφώνημα, γιατί είχε σταθεί αδύνατο να το κάνω εγώ, κυριευμένη καθώς ήμουν από την παράλογη αίσθηση ότι μια επίσημη δήλωση εξαφά-

νισης εκ μέρους μου θα μετέτρεπε το χαμό της μητέρας μου σε οριστικό: σε οριστικό, και φρικτά αμετάκλητο...

Κι έτσι, ο Ίαν έκανε το τηλεφώνημα, κι εκείνη την ίδια ημέρα ο επιθεωρητής Λεβασέρ εμφανίστηκε στην πόρτα μας, ευγενικός αλλά εμφανώς εκνευρισμένος, για να μας πει ότι αντικαθιστούσε τον υπαστυνόμο Ο'Μπράιεν που έλειπε στις ετήσιες διακοπές του.

Ο Λεβασέρ συνοδευόταν από τα πρωτοπαλικάρα του: έκαναν άνω-κάτω το σπίτι, ψάχνοντας για ενδείξεις, για κάτι ύποπτο, για κάτι που μπορεί να έλειπε. Όσο για μένα, δεν είχα μπορέσει να επιστρατεύσω το απαιτούμενο κουράγιο για να ψάξω το γραφείο της Πόπης, ούτε καν για να διαβάσω την αλληλογραφία της. Η μητέρα μου δε μας ήθελε στο γραφείο της, ούτε εμένα ούτε τον Φέλιξ, ακόμα κι αν ήταν μονάχα για να δανειστούμε ένα στιλό ή λίγη κόλλα. Ισχυριζόταν πως ο λόγος γι' αυτή την άτυπη αλλά ρητή απαγόρευση ήταν το ότι η ίδια αδυνατούσε να βάλει μια τάξη στα πράγματά της, και μονίμως έψαχνε για κάτι που της είχε παραπέσει. Αν ο πατέρας μου ή εγώ αρχίζαμε να δανειζόμαστε πράγματα μέσα απ' αυτό το χάος, έλεγε η Πόπη, τότε απλώς θα κατέληγε να μας κατηγορεί άδικα για καθετί που τυχόν θα χανόταν.

Και τώρα, η ίδια η Πόπη είχε χαθεί: τι θα γινόταν όμως αν επέστρεφε και ανακάλυπτε ότι είχα ψάξει τα πράγματά της; Παρότι ο χειμώνας βρισκόταν πλέον προ των πυλών, εξακολουθούσα να τρέφω την ισχνή ελπίδα ότι, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, η μητέρα μου θα εμφανιζόταν τελικά, γερή και δυνατή όπως πάντα.

Μη έχοντας τις δικές μου αναστολές, οι αστυνομικοί έκαναν φύλλο και φτερό το γεμάτο σκόνη γραφείο της.

Πέρασαν ώρες εξετάζοντας τα αρχεία της, τα εκκαθαριστικά των τραπεζικών λογαριασμών της, τα χειρόγραφα της, την αλληλογραφία της. Μη βρίσκοντας κάτι ύποπτο, έφυγαν παίρνοντας μαζί τον υπολογιστή της· τον κράτησαν επί εβδομάδες, μα, όπως τελικά αποδείχτηκε, δεν κατάφερε να τους οδηγήσει πουθενά...

Και μετά, ο υπαστυνόμος Ο'Μπράιεν γύρισε από την άδειά του. Ήρθε στις αρχές Νοεμβρίου για να μου επιστρέψει τον υπολογιστή της μητέρας μου και να μου κάνει μερικές ακόμα ερωτήσεις – αν μπορούσα να του διαθέσω το χρόνο, ρώτησε μ' ένα ευγενικό χαμόγελο. Θέλοντας προφανώς να με κάνει να νιώσω άνετα, με πληροφόρησε ότι είχε μια κόρη στην ηλικία μου, που ζούσε στην Καλιφόρνια. Ο γάμος της ήταν αυτός που τον είχε κρατήσει τρεις εβδομάδες μακριά από τη βάση του.

«Νά όμως που τώρα είμαι και πάλι εδώ!» είπε ο υπαστυνόμος καθώς βολευόταν σε μια άνετη πολυθρόνα. Ήταν πρωί, λίγο μετά τις δέκα, και ο χειμωνιάτικος ήλιος ξεχυνόταν μέσα από τις μπαλκονόπορτες. Καθόμασταν στο σαλόνι, ο υπαστυνόμος στην μπερζέρα της Πόπης κι εγώ απέναντί του στον καναπέ, με την Κλίο, τη Σιαμέζα γάτα μου, να γουργουρίζει στην αγκαλιά μου.

Κατά το ήμισυ Ιρλανδός, ο Γαλλοκαναδός υπαστυνόμος Ο'Μπράιεν είχε τους ήπιους, χαλαρούς τρόπους του καλόκαρδου θείου που τυχαίνει να βρεθεί στη γειτονιά και περνάει για καφέ και κουβεντούλα. Αντίθετα με τον αντικαταστάτη του, τον Λεβασέρ, φαινόταν να έχει στη διάθεσή του απεριόριστο χρόνο. Από την άλλη, όμως, ίσως απλώς προσπαθούσε να προλειάνει το έδαφος για μιαν απρόθυμη παραδοχή: ίσως προσπαθούσε να βρει τρόπο να

μου πει ότι τα αποτελέσματα των ερευνών της αστυνομίας κάθε άλλο παρά ενθαρρυντικά ήταν.

Σε τοπικό επίπεδο, μου είπε ο Ο'Μπράιεν, είχαν κάνει ό,τι υπήρχε να κάνουν: είχαν ελέγξει τις οικονομικές δοσοληψίες της Πόπης, τα τηλεφωνήματά της, την αλληλογραφία της. Η μητέρα μου είχε πάρει μαζί της και την ατζέντα και το ημερολόγιό της· το μεγαλύτερο πρόβλημα, όμως, βρισκόταν στο γεγονός ότι είχε φύγει από τη χώρα για να ταξιδέψει στο εξωτερικό. Πράγμα που σήμαινε ότι ήμασταν εξαρτημένοι από την Ιντερπόλ, για το πόρισμα της οποίας, με πληροφορούσε με λύπη του ο υπαστυνόμος, θα χρειαζόταν να περιμένουμε τουλάχιστον δύο μήνες.

«Θα είμαι ειλικρινής μαζί σου, Μοίρα – μου επιτρέπει να σου μιλάω στον ενικό, έτσι δεν είναι;» ρώτησε καλότροπα. «Θα είμαι ειλικρινής: αυτή η υπόθεση *c'est pas un cadeau*, που λέμε και στα γαλλικά – δεν είναι δωράκι...» Μου χάρισε ένα ειλικρινά λυπημένο βλέμμα. Ο Ο'Μπράιεν είχε κάτι που μου προξενούσε ένταση και ταυτόχρονα μου δημιουργούσε την ανάγκη να τον φροντίσω. Είχε το στραπατσαρισμένο ύφος του ανθρώπου που αναγκάζεται συχνά να τρώει και να κοιμάται πίσω από το τιμόνι. Σήμερα, είχε κοπεί στο ξύρισμα. Κι είχε σακούλες κάτω από τα μάτια.

«Θέλετε έναν καφέ;» Η ερώτησή μου ήταν παρορμητική, και πήγαζε περισσότερο από το πραγματικό ενδιαφέρον μου για κείνον παρά από την ακαθόριστη ελπίδα να αναβάλω για λίγο ό,τι κι αν ήταν αυτό που είχε να μου πει. «Έχω έτοιμη μια κανάτα... στην κουζίνα».

«Ποτέ δε λέω όχι στον καφέ». Ο υπαστυνόμος χαμογέλασε ξύνοντας το πιγούνι του. «Ευχαριστώ».

Ξεφύλλιζε τις σημειώσεις του όταν επέστρεψα με την

κούπα, αλλά σήκωσε το κεφάλι και με κοίταξε μ' ένα γεμάτο ευγνωμοσύνη χαμόγελο. Ακολούθησε μια στιγμής σιωπής. Ο Ο' Μπράιεν αναδύτηκε στη θέση του, μετατοπίζοντας με δυσκολία τον όγκο του.

«Θα... θα σε πείραζε πολύ να ξαναπεράσουμε στα γρήγορα μερικά από τα στοιχεία;» με ρώτησε κοιτάζοντάς με πάνω από την κούπα του αχνιστού καφέ του. «Έτσι... για την περίπτωση που οι συνάδελφοί μου παρέβλεψαν κάτι. Τι λες;»

Ένας αναστεναγμός ξέφυγε από το στήθος μου. «Καλώς».

Άναψα τσιγάρο, τράβηξα με μια βαθιά εισπνοή τον καπνό στα πνευμόνια μου, κι ύστερα ακούμπησα την πλάτη μου πίσω κι άρχισα να χαϊδεύω νωχελικά το λαιμό της Κλίο όσο ο υπαστυνόμος έπινε μια γουλιά καφέ. Μετά, ακουμπώντας την κούπα πάνω στο περιοδικό με το πρόγραμμα της τηλεόρασης, άρχισε τις ερωτήσεις. Ήθελε να μάθει για τα υπεραστικά τηλεφωνήματα της Πόπης, κι έπειτα για την κρουαζιέρα της στη Μεσόγειο με τους Ευρωπαίους φίλους της. Όχι, δε γνώριζα το επίθετο του ζευγαριού, ήξερα όμως ότι είχαν στην ιδιοκτησία τους το σκάφος με το οποίο θα γινόταν η κρουαζιέρα. Ήξερα επίσης ότι η Πόπη είχε φτάσει ως τη Σικελία, γιατί μου είχε στείλει μια κάρτα από το Παλέρμο. Ήταν η δεύτερη κάρτα της από την Ευρώπη – την πρώτη την είχε ταχυδρομήσει από τη Μάλτα.

«Μήπως έχεις κρατήσει την τελευταία κάρτα... αυτήν από τη Σικελία;» Ο υπαστυνόμος εξακολουθούσε να ξεφυλλίζει τις σημειώσεις του.

«Λυπάμαι, αλλά όχι», είπα. «Πρέπει να την πέταξα μαζί με τις εφημερίδες», πρόσθεσα κάπως αμυντικά. Για κάποιον ανεξήγητο λόγο, αισθανόμουν κατηγορούμενη.

Ο Ο'Μπράιεν έκανε μια επιφυλακτική χειρονομία. «Ξέρεις πού σχεδίαζε να πάει η μητέρα σου μετά τη Σικελία;»

«Όχι. Όχι, δεν ξέρω». Το ευθύ, σταθερό βλέμμα του υπαστυνόμου μού δημιουργούσε αμηχανία – μάλλον οφειλόταν στις τύψεις μου για την έλλειψη ενδιαφέροντος που ολοφάνερα είχα επιδείξει για τη ζωή της μητέρας μου.

«Σκόπευε να μείνει για μεγάλο διάστημα στο σκάφος;» ρωτούσε τώρα ο Ο'Μπράιεν.

«Δε... δε νομίζω». Η Πόπη λάτρευε τη θάλασσα, και η κρουαζιέρα με το σκάφος των φίλων της υποτίθεται ότι θα λειτουργούσε σαν μια μικρή ευχάριστη ανάπαυλα προτού ξεκινήσει τη δουλειά για την οποία είχε πάει στην Ευρώπη. Τη θυμόμουν ακαθόριστα να κάνει κάτι τηλεφωνήματα κανονίζοντας ένα ανοιχτό αεροπορικό εισιτήριο, που θα της επέτρεπε να ταξιδέψει σε πολλαπλούς προορισμούς χωρίς να αναγκάζεται να εκδίδει συνεχώς καινούργιο. «Όλ' αυτά όμως τα έχω ήδη πει στον επιθεωρητή Λεβασέρ», του πέταξα μ' έναν ακόμα αναστεναγμό.

Ο Ο'Μπράιεν μου ζήτησε συγγνώμη. Ήλπιζε σε κάτι καινούργιο, κάποια φαινομενικά ασήμαντη λεπτομέρεια, ίσως, που θα μας βοηθούσε να βγάλουμε μόνοι μας άκρη. Η συνεργασία με τις Αρχές των ευρωπαϊκών αερογραμμών και λιμένων, μου εξήγησε φανερά εκνευρισμένος, ήταν πραγματικός πονοκέφαλος. Κάποιοι από τους υπεύθυνους δεν έμπαιναν καν στον κόπο να απαντήσουν στις ερωτήσεις τους. Κι αυτοί που το έκαναν αρνούνταν να δώσουν όποιες πληροφορίες θεωρούσαν εμπιστευτικές.

«Θα χρειαστούμε ένταλμα για να ελέγξουμε όλες τις πτήσεις στις οποίες μπορεί να επιβιβάστηκε η μητέρα σου, και...»

«Ε, τόσο καιρό αγνοείται πια – από τον Οκτώβριο! Τι χρειάζεται δηλαδή για να εκδοθεί ένα ένταλμα;»

Ο Ο'Μπράιεν ίσιωσε τους ώμους και πέρασε τη γλώσσα στα σαρκωμένα χείλη του. Οι άνθρωποι εξαφανίζονταν όλη την ώρα, εξήγησε όσο πιο καλότροπα μπορούσε. Ήταν αδύνατο να εκδοθεί ένταλμα ερεύνης χωρίς να υπάρχουν έστω κάποιες ενδείξεις ότι η υπόθεση σχετιζόταν με εγκληματική πράξη. Και μέχρι στιγμής, επισήμανε, στην υπόθεση της μητέρας μου δεν υπήρχε ούτε μία ένδειξη για αδικοπραξία· αν και έπρεπε να ομολογήσει, συνέχισε, ότι κάποια πράγματα τον έβαζαν σε σκέψεις.

«Θα είμαι ειλικρινής μαζί σου», ξαναείπε, «δεν εξαφανίζονται κάθε μέρα άνθρωποι... άνθρωποι σαν τη μητέρα σου». Έκανε μια αρκετά μεγάλη παύση, δίνοντάς μου τον απαιτούμενο χρόνο να αναλογιστώ τις κατηγορίες των ανθρώπων που εξαφανίζονταν με τη μεγαλύτερη συχνότητα: έμποροι ναρκωτικών, υπέθεσα, στριπτιζέζ, Άγγελιο της Κολάσεως... Εντέλει, ο υπαστυνόμος πήρε και πάλι το λόγο. «Δεν έχω ιδέα πώς... πώς λειτουργεί το επάγγελμα της μητέρας σου», είπε.

Μπορεί ο τόνος της φωνής του Ο'Μπράιεν να πρόδιδε – μια μάλλον επίπλαστη – αθωότητα, κατάλαβα όμως πολύ καλά πού το πήγαινε. Ο υπαστυνόμος ήθελε να μάθει πώς κανόνιζε τις δουλειές της μια ελεύθερη επαγγελματίας με αντικείμενο εργασιών την ταξιδιωτική δημοσιογραφία: ποιοι της ανέθεταν τις ταξιδιωτικές αποστολές, ποιοι πλήρωναν τα οδοιπορικά της. Σύμφωνα με το εκκαθαριστικό του τραπεζικού της λογαριασμού, η Πόπη είχε σηκώσει 3.000 δολάρια σε ταξιδιωτικές επιταγές.

«Βέβαια, η δουλειά της μητέρας σου δεν έχει τίποτε

ασυνήθιστο», έλεγε τώρα ο υπαστυνόμος, «αλλά ταξιδεύει επί σχεδόν έξι μήνες τώρα, οπότε δεν μπορώ... δεν μπορώ να μη σκεφτώ ότι, εκτός κι αν κάποιος την πληρώνει, δε γίνεται να...»

«Ναι, ναι, καταλαβαίνω», τον διέκοψα, ανακουφισμένη που αυτό τουλάχιστον ήμουν σε θέση να το εξηγήσω. Είπα στον υπαστυνόμο ότι η Πόπη εργαζόταν ως ταξιδιωτική δημοσιογράφος εδώ και παραπάνω από είκοσι χρόνια. Μερικές φορές τα έξοδά της καλύπτονταν από τα περιοδικά στα οποία αρθρογραφούσε, άλλες από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή αεροπορικές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία. «Έτσι κι αλλιώς, δε θα χρειαζόταν πολλά λεφτά», είπα στον Ο'Μπράιεν. «Όχι με τις διασυνδέσεις που διαθέτει. Επίσης», πρόσθεσα σαν να το είχα μόλις σκεφτεί, «η μητέρα μου είχε φίλους παντού – για την ακρίβεια, σ' ολόκληρο τον κόσμο. Ήταν πολύ καλή στο να... στο να κάνει γνωριμίες.»

«Α, μάλιστα». Ο υπαστυνόμος κοίταξε την γκριζα Μπουρμέζ γάτα μας να κατεβαίνει μ' ένα σάλτο από τον καναπέ κι έπειτα κάθισε για μια στιγμή αμίλητος, μελετώντας το χαλί στο πάτωμα. Ήταν αντίκα, ένα δαμασκηνί κινέζικο χαλί που η Πόπη είχε αγοράσει πριν από πολλά χρόνια σε κάποια δημοπρασία. Με τα κοκκινισμένα μάτια του, ο Ο'Μπράιεν περιεργάστηκε το κομψό σχέδιο με τα πουλιά και τα λουλούδια. «Έτσι εξηγούνται οι τρεις χιλιάδες δολάρια», σκέφτηκε φωναχτά. «Αυτό όμως που ακόμα δεν μπορώ να καταλάβω», συνέχισε, «είναι γιατί δε χρησιμοποίησε την πιστωτική της κάρτα». Η μητέρα μου, επανέλαβε ο επιθεωρητής, έλειπε από τον Μάιο, κι όλον αυτό τον καιρό δεν είχε καταγραφεί ούτε μία συναλλαγή στη Visa της. «Εσένα σου φαίνεται λογικό;»

Η ερώτηση μ' έκανε να χαμογελάσω, αφού το γεγονός που μόλις είχε επισημάνει ο Ο'Μπράιεν δεν έκρυβε κανένα απολύτως μυστήριο. Ο λόγος μπορεί να φάνταζε παράλογος σ' έναν αστυνομικό, αλλά ήταν απολύτως λογικός και θεμιτός στα μάτια της Πόπης Λίτουιν.

«Αν ελέγξατε τα αρχεία και των άλλων πιστωτικών της καρτών», είπα στον αστυνομικό, «θα διαπιστώσατε ότι δε χρησιμοποιεί πια πλαστικό χρήμα».

«Πώς κι έτσι;» ρώτησε ο Ο'Μπράιεν. Είχε μείνει με την εντύπωση, είπε, ότι η μητέρα μου δεν ήταν αυτό που λέμε «σφιχτή» με τα οικονομικά της. «Γιατί να μη χρησιμοποιεί τις πιστωτικές της κάρτες;» αναρωτήθηκε.

«Μεγάλη ιστορία», είπα κι αναστέναξα, αλλά η ουσία ήταν ότι κάποια στιγμή, πριν από πολλά χρόνια, η Πόπη είχε κόψει κομματάκια τις πιστωτικές κάρτες της.

Ο Φέλιξ δεν έπαυε να προσπαθεί να την πείσει να χρησιμοποιεί μετρητά, εκείνη όμως δεν τον άκουγε – και συνέχισε να μην τον ακούει για *πάρα πολύ* καιρό. Ήταν το μόνο πράγμα για το οποίο θυμάμαι τους γονείς μου να τσακώνονται: οι σπατάλες της Πόπης. Η μητέρα μου ήταν από πλούσια οικογένεια, είπα στον Ο'Μπράιεν, ο πατέρας μου όμως είχε μεγαλώσει στην κομμουνιστική Πολωνία. Και δεν είχε καταφέρει ποτέ του να απαλλαγεί από την τρομακτική ιδέα ότι η σπάταλη ζωή της γυναίκας του ίσως κάποτε τον ανάγκαζε να ζητήσει οικονομική στήριξη από τον πεθερό του. Με τα πολλά, η Πόπη είχε καταλήξει να υποσχεθεί στον Φέλιξ ότι θα πλήρωνε όλες τις κάρτες της στο τέλος κάθε μήνα. Κάποιον Ιανουάριο, όμως, έτυχε να βρίσκεται στην Αυστραλία. Ως συνήθως, είχε ξοδέψει μια περιουσία για τις γιορτές των Χριστουγέννων, και είχε μα-

λώσει με τον Φέλιξ για τη χαρακτηριστική της έλλειψη αυτοσυγκράτησης. Όταν έφτασε ο επόμενος λογαριασμός, η μητέρα μου τον κοίταξε, κοίταξε και τους τόκους, και βγήκε από τα ρούχα της! Και τότε, επιτόπου, πήρε ένα ψαλίδι κι έκανε κομματάκια τη MasterCard και την Amex της. Θα είχε καταστρέψει και τη Visa της επίσης, αν δεν την είχε σταματήσει ο ίδιος ο Φέλιξ, λέγοντάς της να βάλει λίγο το μυαλό της να δουλέψει και να κρατήσει μία κάρτα για ώρα ανάγκης. Και η Πόπη το έκανε, αν και σύντομα βρήκε μιαν άλλη, καινούργια απόλαυση: το να μη χρησιμοποιεί τη μοναδική πιστωτική της κάρτα. Υποθέτω ότι η αντίστασή της την έκανε να νιώθει θριαμβεύτρια, νικήτρια στον φοβερό και τρομερό αγώνα εναντίον του συνόλου των καπιταλιστικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Η ιστορία έκανε τον υπαστυνόμο να γελάσει κι έμένα να σκουπίζω τα δάκρυα που είχαν τρέξει από τα μάτια μου. «Η μητέρα μου... για την ακρίβεια, και οι δύο γονείς μου... μπορούσαν να γίνουν λίγο εκκεντρικοί. Το πιστεύετε ότι ο πατέρας μου δε χρησιμοποίησε ποτέ του πιστωτική κάρτα;» ρώτησα.

Κι έπειτα, εντελώς ξαφνικά, συνειδητοποίησα με τρόπο το προφανές. Λέω με τρόπο, γιατί οι αστυνομικοί, στην πρώτη τους τηλεφωνική συνομιλία με τον Φέλιξ, είχαν αναφερθεί στην πιθανότητα μιας «τυπικής σικελικής» ληστείας. Για την ακρίβεια, ήταν αυτή ακριβώς η πιθανότητα που είχε σπρώξει τον Φέλιξ να επιβιβαστεί στο πρώτο αεροπλάνο για το Παλέρμο. Αν όμως η μητέρα μου είχε πέσει θύμα ληστείας, αναλογιζόμουν τώρα φωναχτά, οι απατεώνες που την είχαν ληστέψει δε θα είχαν χρησιμοποιήσει κάποια στιγμή την πιστωτική της κάρτα; Σίγουρα

ναι· κι αν ναι, η συναλλαγή θα έπρεπε να είχε καταγραφεί...

Ο Ο'Μπράιεν ανασήκωσε τον ένα του ώμο.

«Μερικοί τις φοβούνται τις κάρτες», είπε. «Φοβούνται ότι θα οδηγήσουν την αστυνομία στα ίχνη τους. Η μητέρα σου όμως πρέπει να είχε πάνω της το διαβατήριό της, και τα διαβατήρια... ε, αυτά είναι άλλη υπόθεση. Βλέπεις, υπάρχουν άνθρωποι σε κάποια μέρη του κόσμου που είναι διατεθειμένοι να δώσουν τα πάντα για ένα καναδικό διαβατήριο. Άνθρωποι που...» Ο Ο'Μπράιεν κατάπιε τη γλώσσα του, αλλά κατάλαβα τι εννοούσε.

Εννοούσε ότι σε κάποιες χώρες υπάρχουν άνθρωποι που σκοτώνουν για ένα καναδικό διαβατήριο. Ήταν κοινό μυστικό...

Ξαφνικά, έπεσε σιωπή. Έξω, στο δρόμο, η Μονίκ Ζιρού, η γειτόνισσα του διπλανού σπιτιού, φώναζε τη γάτα της, χρησιμοποιώντας γαλλικά, μωρουδίστικα υποκοριστικά. Έχοντας μόλις σβήσει το τσιγάρο μου, δεν είχα τίποτα να κάνω με τα χέρια μου, κι έτσι άρχισα να τρώω τα νύχια μου. Ήταν μια απ' τις κακές συνήθειες που η Πόπη αγωνιζόταν να με βοηθήσει να σταματήσω – αυτή, και το κάπνισμα. Τελικά, με τη συνδρομή του Ίαν, είχε καταφέρει να με κάνει να κόψω το τσιγάρο πέρσι το χειμώνα. Ε, τώρα κάπνιζα ξανά· το κάπνισμα, έλεγα στον εαυτό μου, ήταν το μικρότερο από τα προβλήματά μου. Μόλις η μητέρα μου εμφανιζόταν, θα το ξανάκοβα μαχαίρι. Αυτή ήταν η σιωπηρή συμφωνία μου με τις Άνωθεν Δυνάμεις.

Ο Ο'Μπράιεν πρέπει να συναισθάνθηκε τον αναβρασμό μέσα μου, πρέπει να κατάλαβε ότι κόντευα να βάλω ξανά τα κλάματα. Κάθισε για λίγο αμίλητος, μελετώντας το χαλί· μετά, μετατοπίζοντας ελαφρά τον όγκο του πά-

νω στη μεγάλη, πληθωρική πολυθρόνα, άνοιξε το στόμα του για να μιλήσει.

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, το κινητό του άρχισε να τραγουδάει. Το τηλέφωνό του είχε ξαναχτυπήσει και πριν, αυτή τη φορά όμως ο υπαστυνόμος έμεινε ν' ακούει για κάμποσο τον συνομιλητή του, κοίταξε το ρολόι του κι έπειτα είπε ότι δε θ' αργούσε να φτάσει.

Αφού μού ζήτησε συγγνώμη για τη διακοπή, έτριψε κουρασμένα το πρόσωπό του και είπε ότι, δυστυχώς, έπρεπε να αναβάλουμε την κουβέντα μας για την επομένη. Δεν ξέρω τι είχε ακούσει στο τηλέφωνο, σίγουρα πάντως τον είχε αναστατώσει. Ο Ο' Μπράιεν είχε κάτι καλοσυνάτο, κάτι πατρικό πάνω του, μια ιδιότητα που απέδιδε στο γεγονός ότι είχε κόρη στην ηλικία μου. Όταν ήταν πια έτοιμος να φύγει, ο υπαστυνόμος μού άπλωσε το τεράστιο χέρι του και προσπάθησε να με διαβεβαιώσει ότι τόσο εκείνος όσο και οι συνάδελφοί του έκαναν ό,τι καλύτερο μπορούσαν για την υπόθεση της μητέρας μου.

«Ειλικρινά το καλύτερο», είπε και φόρεσε τις ογκώδεις μαύρες γαλότσες του. «Θέλω να με πιστέψεις», πρόσθεσε.

Βλέποντας ότι δεν του απαντούσα, ο υπαστυνόμος μελέτησε για μια στιγμή το πρόσωπό μου κι ύστερα μου έδωσε μία κάρτα που, εκτός από το τηλέφωνο του γραφείου του, είχε και αυτό του σπιτιού του. «Για περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Εντάξει;»

«Εντάξει». Χαμήλωσα το βλέμμα στην κάρτα. «Ευχαριστώ».

Δεν είχα λόγους να αμφιβάλλω ότι οι Αρχές έκαναν πράγματι το καλύτερο. Παρ' όλ' αυτά, έξι βδομάδες μετά την προγραμματισμένη επιστροφή της μητέρας μου, είχα

αρχίσει να υποπτεύομαι ότι αυτό το καλύτερο ίσως κατέληγε σ' ένα μεγάλο μηδενικό. Δεν ήξερα τίποτα για τη λειτουργία της αστυνομίας του Μόντρεαλ, αλλά, αν είχα μάθει κάτι εκείνη τη βδομάδα, αυτό το κάτι ήταν πως ούτε ο υπαστυνόμος Ο'Μπράιεν ούτε η πανίσχυρη Ιντερπόλ μπορούσαν να κάνουν πολλά για να λύσουν το μυστήριο της εξαφάνισης της μητέρας μου.

Η Μοίρα Λίτουιν έχει μόλις αποφοιτήσει με άριστα από το πανεπιστήμιο και ετοιμάζεται να αρραβωνιαστεί με τον Ίαν, βιώνοντας μια από τις πιο ευτυχησμένες περιόδους της ζωής της, όταν ξαφνικά η μητέρα της εξαφανίζεται από προσώπου γης, ανατρέποντας όλα τα δεδομένα. Η Ελληνοκαναδή Πόπη, καταξιωμένη ταξιδιωτική δημοσιογράφος, πνεύμα ελεύθερο και ριψοκίνδυνο, θα φύγει για ακόμη ένα επαγγελματικό ταξίδι στην Ευρώπη – απλώς για να μην επιστρέψει ποτέ.

Κανένας δε φαίνεται να γνωρίζει κάτι για την τύχη της: ούτε ο Φέλιξ, ο πρώην άντρας της και πατέρας της Μοίρας, ούτε η αστυνομία του Μόντρεαλ, ούτε καν η Ιντερπόλ. Η Μοίρα παίρνει την κατάσταση στα χέρια της, έχοντας ως μοναδικό στοιχείο το αινιγματικό τηλεφωνικό μήνυμα ενός μυστηριώδους Γάλλου, γνωστού της Πόπης, κάποιου Σεμπασιέν ντε Μπουαρί.

Από το παγωμένο Ρέικιαβικ ως τη γραφική Μήθυμνα, και από τους τουριστικούς παραδείσους της Κροατίας ως τα τροπικά Φίτζι και την Τζέρμπα, το θρυλούμενο νησί των Λωτοφάγων, η Μοίρα, στην προσπάθειά της να ανακαλύψει τη μητέρα της, έρχεται αντιμέτωπη με την αβεβαιότητα ενός αινίγματος. Μια ψυχολογική οδύσσεια και συνάμα ένα συναρπαστικό ταξίδι ανά την υφήλιο με τελικό προορισμό την Ιθάκη που αναζητά ο καθένας μας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 08216

ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ